

ทัศนคติของนิสิตมหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒที่มีต่อบุคลากรทางการศึกษาที่เป็นเพศที่สาม

Attitudes of Srinakharinwirot University students towards LGBT education personnel

อชิระ อดิมา¹อัญชลี สุขในสิทธิ์¹จิณณวัตร เลิศประดิษฐ์¹**บทคัดย่อ**

การวิจัยมีวัตถุประสงค์เพื่อศึกษาทัศนคติของนิสิตมหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒที่มีต่อบุคลากรทางการศึกษาที่เป็นเพศที่สาม รวบรวมข้อมูลจากนิสิตที่ศึกษาในภาคเรียนที่ 2 ปีการศึกษา 2561 จำนวน 260 คน ขนาดกลุ่มตัวอย่างได้มาโดยการคำนวณจากโปรแกรม G Star Power การสุ่มกลุ่มตัวอย่างเป็นแบบหลายขั้นตอน เครื่องมือที่ใช้ในการวิจัย คือแบบสอบถามทัศนคติของนิสิตมหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒที่มีต่อบุคลากรทางการศึกษาที่เป็นเพศที่สาม มีลักษณะการตอบเป็นมาตรประมาณค่า 5 ระดับ มีข้อคำถาม 3 ด้าน ได้แก่ 1) ด้านบุคลิกภาพและการปฏิบัติตน 2) ด้านการยอมรับและความไว้วางใจ และ 3) ด้านความรู้ ความสามารถ รวมทั้งสิ้น 26 ข้อ วิเคราะห์ข้อมูลโดยใช้สถิติบรรยายและสถิติอนุมาน

ผลการวิจัย พบว่า นิสิตมีทัศนคติต่อบุคลากรทางการศึกษาที่เป็นเพศที่สามในภาพรวมอยู่ในระดับมาก เมื่อพิจารณารายด้านพบว่า ด้านบุคลิกภาพและการปฏิบัติตนอยู่ ด้านการยอมรับและความไว้วางใจ และด้านความรู้-ความสามารถ อยู่ในระดับมากเช่นเดียวกัน นอกจากนี้ผลการวิเคราะห์เปรียบเทียบทัศนคติของนิสิตจำแนกตามเพศและกลุ่มคณะ พบว่า ทัศนคติของนิสิตเพศชายแตกต่างจากเพศหญิง และทัศนคติของนิสิตเพศชายแตกต่างจากเพศที่สาม อย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05 และไม่พบความแตกต่างของทัศนคติเมื่อกลุ่มคณะแตกต่างกัน

คำสำคัญ: ทัศนคติที่มีต่อเพศที่สาม บุคลิกภาพและการปฏิบัติตน การยอมรับและความไว้วางใจ ความรู้ ความสามารถ

Abstract

The research aims to study the attitudes of Srinakharinwirot University students towards education personnel who are third sex. Collecting data from 260 students studying in the second semester of the academic year 2561. The sample size can be obtained by calculating from the G Star Power program. Sampling is a multi-step sampling. The research tool is the attitude questionnaire of Srinakharinwirot University students towards the third sex education personnel There are 5 levels of response as a metric. There are 26 questions in 3 domains: 1) Personality and self-practice 2) Acceptance and trust and 3) Knowledge and abilities. Data analysis using statistics Lectures and inferential statistics

The results of the study showed that students had attitudes towards education personnel who were third sex in the overall picture at a high level. When considering each aspect, it was found that Personality and self-practice acceptance and trust, knowledge-ability at the same level, in addition, the results of comparative analysis of students' attitudes classified by gender and faculty group showed that

¹ อาจารย์ประจำภาควิชาสังคมวิทยา คณะสังคมศาสตร์ มหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ

the attitude of male students was different from females. And the attitude of male students is different from the third gender with statistical significance at the level of .05, and there was no difference in attitude when the faculty was different

Keywords: Attitude toward LGBT, Personality and self-practice, Acceptance and trust, Knowledge and abilities.

บทนำ

โลกปัจจุบันมีความหลากหลายทางเพศ ไม่ได้แบ่งเป็นแต่ชายและหญิง แต่ยังมีทั้งเป็น เกย์ ชายรักชาย หญิงรักหญิง ไบเซ็กชวล และพวกที่ข้ามเพศ หรือเรียกกันอย่างทั่วไปว่าเพศที่สาม สังคมไทยมักใช้คำว่า “เบี่ยงเบนทางเพศ” ในการเรียกคนที่ไม่ปฏิบัติตามแบบแผนหรือบทบาททางเพศที่สังคมได้กำหนด สื่อถึงความบกพร่อง ไม่ปกติ การมองกลุ่มคนที่มีความหลากหลายทางเพศในลักษณะดังกล่าวนี้ บ่มเพาะให้เกิดอคติและความรุนแรงที่แอบแฝงอยู่ในสังคม หลายคนยังถูกดูถูกเหยียดหยาม และไม่ได้รับสิทธิที่เขาพึงจะได้รับ จากการศึกษาของอาจารย์แพทย์หญิงจิราภรณ์ อรุณากูร อาจารย์ประจำภาควิชากุมารเวชศาสตร์ คณะแพทยศาสตร์ โรงพยาบาลรามาธิบดี ซึ่งสำรวจความหลากหลายทางเพศของเด็กมัธยม 2,700 คน จากโรงเรียน 5 แห่งในกรุงเทพฯ พบว่าหากพ่อแม่ยอมรับความหลากหลายทางเพศของเด็ก จะส่งผลให้เด็กมีผลการเรียนดีขึ้น มีความสุขมากกว่า ตกอยู่ในภาวะซึมเศร้าน้อยกว่า และคิดฆ่าตัวตายน้อยกว่าอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติ (ภัทรภรณ์ จึงเลิศศิริ. 2558)

ในหลายประเทศเริ่มให้การยอมรับเพศที่สามมากขึ้น เห็นได้จากบทบาทในสังคม เช่น ดารา นักร้อง นักแสดง นักวิชาการ นักการเมือง เป็นต้น ที่ออกมายอมรับต่อหน้าสาธารณชนซึ่งถือเป็นเรื่องดีที่สังคมให้การยอมรับและมีสิทธิที่เท่าเทียมกับบุคคลอื่นๆ ในสังคม อย่างไรก็ตามในบางประเทศกลับไม่เปิดกว้าง และไม่เปิดพื้นที่ให้กับเพศที่สาม จนนำไปสู่การดูถูกเหยียดหยามขับไล่ ไร้อันในสังคม เห็นได้จากข่าวในหลายประเทศที่หยิบประเด็นนี้มานำเสนอ จากการศึกษาของ กังวาท พองแก้ว (2558) พบว่าประเทศไทยจะเปิดพื้นที่ให้กับผู้มีความหลากหลายทางเพศ อาทิ การนำเสนอข่าวที่มากขึ้น ซึ่งหากย้อนกลับไปประมาณ 40-50 ปีที่แล้ว การพูดถึงเพศที่สามมีน้อยมาก มีเพียงบางบริบทในสังคมไทยเท่านั้น แต่ปัจจุบัน พบว่า ถูกพูดถึงมากขึ้นในสื่อ แต่ยังไม่เชิงคุณภาพ เนื่องจากถูกนำเสนอในบางมิติที่สื่อต้องการเท่านั้น แม้สังคมไทยจะเปิดกว้างกับกลุ่มคนที่มีความหลากหลายทางเพศ แต่การเปิดกว้างนั้นก็ยังไม่เพียงพอที่จะทำให้กลุ่มคนเหล่านี้สามารถใช้ชีวิตในสังคมได้อย่างมีความสุขและเท่าเทียมกับคนทั่วไป หรือได้รับสิทธิที่เท่าเทียมกับประชาชนคนอื่นๆ นอกจากนั้นคนบางส่วนในสังคมยังเห็นว่ากลุ่มคนเหล่านี้มีความผิดปกติและต้องได้รับการแก้ไข บางคนมีความรู้ ความสามารถ สามารถทำประโยชน์มากมายให้กับประเทศชาติ แต่ต้องกลับต้องทนต่อการเหยียดเนื่องจากเพศสภาพของตน (ภัทรภรณ์ จึงเลิศศิริ. 2558)

ศูนย์สำรวจความคิดเห็นนิด้าโพล สถาบันบัณฑิตพัฒนบริหารศาสตร์ (2560) เปิดเผยผลสำรวจความคิดเห็นของประชาชนเรื่องสังคมไทยคิดอย่างไรกับเพศที่สาม ทำการสำรวจระหว่างวันที่ 1 – 2 กรกฎาคม 2558 จากประชาชนทั่วประเทศกระจายทั่วทุกภูมิภาค ระดับการศึกษา และอาชีพ รวมทั้งสิ้น จำนวน 1,250 หน่วยตัวอย่าง เกี่ยวกับทัศนคติที่มีต่อเพศที่สาม จากการสำรวจเมื่อถามถึงการยอมรับของประชาชนกรณีหากมีเพื่อนหรือเพื่อนร่วมงานในองค์กรเป็นเพศที่สาม พบว่าประชาชนส่วนใหญ่ ร้อยละ 88.72 ระบุว่ายอมรับได้ เพราะควรวัดกันที่ความสามารถและนิสัยใจคอเป็นหลัก ไม่ควรเอาเรื่องเพศมาตัดสิน ถือเป็นคนในสังคมเหมือนกันทุกคน อีกทั้งมีเพื่อนเป็นเพศที่สาม ที่คอยสร้างความสนุกสนานและเพิ่มสีสันให้กับชีวิต แม้คนไทยจำนวนหนึ่งจะชื่นชมเพศที่สาม แต่ความชื่นชมนั้นถูกตีกรอบด้วยความเชื่อที่ว่า เพศที่สามเป็นผู้สร้างเสียงหัวเราะ ตัวประหลาด และตัวตลก (Ünalı, 2011, p. 64) การถูกตีกรอบให้มีตัวตนในฐานะประชากรชั้นสอง ทำให้คนที่ถูก

จัดประเภทให้เป็นเพศที่สามเข้าใจว่าทางออกเดียวที่พวกเขาจะมีชีวิตที่ดีในสังคมได้ คือ ความพยายามที่จะปรับตัวให้เข้ากับบทบาทของชายจริงหญิงแท้ เพื่อให้ได้รับการยอมรับจากสังคม (นฤพล ด่วงวิเศษ. 2557)

สำหรับประเด็นเรื่องสิทธิมนุษยชนกับบุคคลเพศที่สามรวมถึงเรื่องการยอมรับอาจารย์เพศที่สามในฐานะอาชีพครูอาจารย์ทัศนคติต่อคนภายนอกต่อพวกเขาก็ไม่ดี เป็นเหตุให้พวกเขาเหล่านี้ถูกละเมิดสิทธิมนุษยชนในหลายๆเรื่อง และรวมถึงสิทธิบางประการที่คนกลุ่มนี้ไม่สามารถเข้าถึงได้เหมือนกับคนในเพศปกติ แต่ตามรัฐธรรมนูญแห่งราชอาณาจักรไทย พุทธศักราช 2550 ก็ได้ให้การรับรองและคุ้มครองสิทธิเสรีภาพความเสมอภาคของบุคคลเอาไว้ในมาตรา 30 โดยมีหลักว่า “บุคคลย่อมเสมอภาคในกฎหมายและได้รับความคุ้มครองตามกฎหมายเท่าเทียมกัน” ข้อ 23 (1) ทุกคนมีสิทธิในการทำงาน ในการเลือกงานโดยอิสระในเงื่อนไขอันยุติธรรม และเป็นประโยชน์แห่งการทำงานและในการคุ้มครองต่อการว่างงาน (2) ทุกคนมีสิทธิที่จะได้รับเงินค่าจ้างเท่าเทียมกัน โดยปราศจากการเลือกปฏิบัติใดๆ (3) ทุกคนที่ทำงานมีสิทธิที่จะได้รับเงินจ้างที่ยุติธรรมและเป็นประโยชน์ ที่จะให้ประกันแก่ตนเองและครอบครัวแห่งตน ซึ่งความเป็นอยู่อันคู่ควรแก่เกียรติศักดิ์ของมนุษย์ และถ้าจำเป็นก็จะต้องได้รับวิถีทางคุ้มครองทางสังคมอื่นๆเพิ่มเติมด้วยรวมถึงรัฐธรรมนูญ มาตรา 43 ได้วางหลักว่า “บุคคลย่อมมีเสรีภาพในการประกอบกิจการหรือประกอบอาชีพ แต่ในความเป็นจริงเพศที่สามมักถูกกีดกันหรือถูกห้ามไม่ให้ทำงานบางประเภทหรือแม้กระทั่งได้รับเงินค่าจ้างน้อยกว่าคนอื่น ปัญหาที่เกิดจากการไม่ยอมรับในความเป็นเพศที่ผิดปกติ ทำให้สถานที่ทำงานหลายแห่งปฏิเสธการรับเหล่าเพศที่สามนี้เข้าทำงานถึงแม้ว่าจะมีความสามารถเทียบเท่าหรือมากกว่าเพศปกติ ดังจะเห็นได้จากข่าวที่มีการกำหนดคุณสมบัติของนักศึกษาแพทย์ว่าไม่รับเพศที่สามเข้าเรียน ห้ามไม่ให้เหล่าบรรดาครูเพศที่สามสอนเด็กนักเรียน เนื่องจากกลัวเด็กจะเกิดการเลียนแบบพฤติกรรมรวมถึงการไม่ได้รับการยอมรับในบางสังคมเพียงเพราะคนในสังคมนั้นมองว่าคนเหล่านี้เป็นพวกผิดปกติเป็นที่น่ารังเกียจ โดยลืมนึกไปว่าคนเหล่านี้ก็เป็นมนุษย์คนหนึ่ง อย่างไรก็ตามเราก็ควรเคารพสิทธิมนุษยชนของพวกเขาเหล่านั้นในฐานะมนุษย์เหมือนเราเช่นกัน (ศรีลักษณ์ เป็ยอุตร. 2550)

จากกระแสทางสังคมที่กล่าวถึงบุคคลที่เป็นเพศที่สาม ที่นำไปสู่การไม่ยอมรับให้บุคคลเพศที่สามประกอบอาชีพครู/อาจารย์ในสถานศึกษา ผู้วิจัยจึงมีความสนใจศึกษามุมมองของผู้เรียนที่มีต่อครู/อาจารย์ที่เป็นเพศที่สาม ในฐานะที่ผู้เรียนเป็นบุคคลที่ได้รับการอบรมสั่งสอนทั้งด้านความรู้ คุณธรรมจริยธรรม จากครู/อาจารย์เพศที่สามโดยตรง ดังนั้นผู้วิจัยจึงศึกษาทัศนคติของนิสิตมหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒที่มีต่อบุคลากรทางการศึกษาที่เป็นเพศที่สาม

วัตถุประสงค์ของการวิจัย

เพื่อศึกษาทัศนคติของนิสิตมหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ ที่มีต่อบุคลากรทางการศึกษาที่เป็นเพศที่สาม

วิธีดำเนินการวิจัย

ประชากร คือ นิสิตมหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ ที่ศึกษาในภาคเรียนที่ 2 ปีการศึกษา 2561 จำนวน 16,384 คน

กลุ่มตัวอย่าง คือ ผู้วิจัยกำหนดขนาดกลุ่มตัวอย่างโดยใช้โปรแกรม G Star power Version 3.1 ซึ่งการวิจัยครั้งนี้มีการวิเคราะห์ด้วยสถิติ F – test มีขนาด effect size เท่ากับ 0.25 ความคลาดเคลื่อนที่ระดับ .05 จำนวนกลุ่มทดสอบเพื่อการเปรียบเทียบด้วยสถิติ F – test จำนวน 3 กลุ่ม ได้ขนาดกลุ่มตัวอย่างจำนวน 252 คน ผู้วิจัยดำเนินการสุ่มกลุ่มตัวอย่างแบบหลายขั้นตอน โดยคำนึงถึงสัดส่วนที่เหมาะสมกับขนาดประชากร เพื่อให้กลุ่มตัวอย่างกระจายครอบคลุมทุกกลุ่มคณะ

เครื่องมือที่ใช้ในการวิจัย เป็นแบบสอบถามทัศนคติของนิสิตมหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ ที่มีต่อบุคลากรทางการศึกษาที่เป็นเพศที่สาม แบ่งเป็น 2 ตอน ตอนที่ 1 สอบถามข้อมูลทั่วไปของผู้ตอบ มีลักษณะการตอบแบบเลือกตอบ (Check list) และตอนที่ 2 สอบถามทัศนคติที่มีต่อบุคลากรทางการศึกษาที่เป็นเพศที่สาม แบ่งเป็น 3 ด้าน คือ 1) ด้านบุคลิกภาพและการปฏิบัติตน จำนวน 9 ข้อ 2) ด้านการยอมรับและความไว้วางใจ จำนวน 10 ข้อ และ 3) ด้านความรู้ความสามารถ จำนวน 7 ข้อ รวมทั้งสิ้น 26 ข้อ แต่ละข้อมีลักษณะการตอบแบบมาตราประมาณค่า (Rating Scale) จำนวน 5 ระดับ ตัวอย่างแบบสอบถาม แสดงในภาพที่ 1

ตอนที่ 1 ข้อมูลทั่วไป

1. เพศ ชาย หญิง เพศที่สาม
2. คณะ (โปรดระบุ).....

ตอนที่ 2 ทัศนคติของนิสิตมหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒที่มีต่อบุคลากรทางการศึกษาที่เป็นเพศที่สาม

ข้อคำถาม	ระดับทัศนคติ				
	5	4	3	2	1
1. ด้านบุคลิกภาพและการปฏิบัติตน					
1.1 ท่านคิดว่าครู/อาจารย์ที่เป็นเพศที่สามมีความมั่นคงทางอารมณ์					
1.2 ท่านคิดว่าครู/อาจารย์ที่เป็นเพศที่สามมีความสามารถปฏิบัติตนเป็นตัวอย่างที่ดี					
2. ด้านการยอมรับการความไว้วางใจ					
2.1 ท่านมีความไว้วางใจต่อครู/อาจารย์ที่เป็นเพศที่สาม					
2.2 ท่านคิดว่าครู/อาจารย์ที่เป็นเพศที่สามมีความเอาใจใส่ผู้อื่น					
3. ด้านความรู้ - ความสามารถ					
3.1 ครู/อาจารย์ที่เป็นเพศที่สามมีความรู้ความสามารถตามสาขาวิชา					
3.2 ครู/อาจารย์ที่เป็นเพศที่สามมีความสามารถในการจัดการเรียนรู้สูงกว่าเพศอื่น					

ภาพที่ 1 ตัวอย่างเครื่องมือวิจัย

การหาคุณภาพเครื่องมือ ผู้วิจัยตรวจสอบความเที่ยงตรงเชิงเนื้อหา (Content Validity) โดยให้ผู้เชี่ยวชาญจำนวน 3 ท่าน ได้แก่ ผู้เชี่ยวชาญด้านเพศวิถี จำนวน 1 ท่าน ผู้เชี่ยวชาญด้านการวัดและประเมินผล จำนวน 1 ท่าน และผู้เชี่ยวชาญที่มีลักษณะเป็นเพศที่สาม จำนวน 1 คน ได้พิจารณาความสอดคล้องของข้อคำถามและนิยามเชิงปฏิบัติการของข้อคำถามจำนวน 30 ข้อ พบว่ามีข้อคำถามที่มีค่า IOC ต่ำกว่า 0.5 จำนวน 4 ข้อ ผู้วิจัยพิจารณาแล้วเห็นว่าสามารถตัดทิ้งได้โดยไม่กระทบกับคุณลักษณะที่มุ่งวัด จึงเหลือข้อคำถามจำนวน 26 ข้อ นอกจากนี้ยังมีการทดลองใช้เครื่องมือวิจัยกับนิสิตมหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒจำนวน 50 คน และวิเคราะห์ค่าอำนาจจำแนก พบว่า ข้อคำถามมีค่าอำนาจจำแนก ระหว่าง .35 - .76 มีค่าความเชื่อมั่น (Reliability) ของแบบสอบถามทั้งฉบับ เท่ากับ .86

การเก็บรวบรวมข้อมูล ผู้วิจัยดำเนินการเก็บรวบรวมข้อมูลด้วยตนเอง โดยการแจกแบบสอบถามไปยังคณะต่างๆตาม สัดส่วนของการกำหนดขนาดกลุ่มตัวอย่าง รวมจำนวนทั้งสิ้น 280 ชุด เมื่อได้รับแบบสอบถามคืน ผู้วิจัยดำเนินการ ตรวจสอบความเรียบร้อยและคัดเลือกเฉพาะแบบสอบถามที่มีการตอบที่สมบูรณ์ ได้จำนวนทั้งสิ้น 260 ชุด

การวิเคราะห์ข้อมูล โดยใช้สถิติบรรยาย (Descriptive Statistics) และสถิติอนุมาน (Inferential Statistics) ด้วยการ วิเคราะห์ความแปรปรวน (ANOVA)

ผลการวิจัย

ผู้วิจัยเสนอผลการวิจัยดังรายละเอียดต่อไปนี้

กลุ่มตัวอย่างในการวิจัยครั้งนี้จำนวน 260 คน เป็นเพศหญิง 131 คน (ร้อยละ 50.4) เพศชาย 98 คน (ร้อยละ 37.7) และ เพศที่สามจำนวน 31 คน (ร้อยละ 11.9) ซึ่งสังกัดกลุ่มคณะสายสังคมศาสตร์มากที่สุด จำนวน 178 คน (ร้อยละ 68.5) รองลงมา คือ สายวิทยาศาสตร์ประยุกต์ จำนวน 48 คน (ร้อยละ 18.5) และสายวิทยาศาสตร์สุขภาพ จำนวน 34 คน (ร้อยละ 13.1) ตามลำดับ รายละเอียดแสดงดังตารางที่ 1

ตารางที่ 1 ข้อมูลทั่วไปของผู้ตอบแบบสอบถาม

	ตัวแปร	ความถี่	ร้อยละ
เพศ	ชาย	98	37.7
	หญิง	131	50.4
	เพศที่สาม	31	11.9
	รวม	260	100.0
กลุ่มคณะ	สายสังคมศาสตร์	178	68.5
	สายวิทยาศาสตร์ประยุกต์	48	18.5
	สายวิทยาศาสตร์สุขภาพ	34	13.1
	รวม	260	100.0

กลุ่มตัวอย่างทั้ง 260 คน ได้ตอบแบบสอบถามทัศนคติที่มีต่อบุคลากรทางการศึกษาที่เป็นเพศที่สาม ทั้ง 3 ด้าน ได้แก่ 1) ด้านบุคลิกภาพและการปฏิบัติตน 2) ด้านการยอมรับและความไว้วางใจ และ 3) ด้านความรู้-ความสามารถ พบว่า กลุ่มตัวอย่างมีทัศนคติต่อบุคลากรทางการศึกษาที่เป็นเพศที่สามในภาพรวมอยู่ในระดับมาก เมื่อพิจารณารายด้านพบว่า ด้าน บุคลิกภาพและการปฏิบัติตนอยู่ ด้านการยอมรับและความไว้วางใจ และด้านความรู้-ความสามารถ อยู่ในระดับมาก เช่นเดียวกัน รายละเอียดแสดงดังตารางที่ 2

ตารางที่ 2 ค่าเฉลี่ยและส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน ทักษะคิดที่มีต่อบุคลากรทางการศึกษาที่เป็นเพศที่สาม

	ค่าเฉลี่ย	ส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน	การแปลความหมาย
ด้านบุคลิกภาพและการปฏิบัติตน	4.13	.50	มาก
ด้านการยอมรับและความไว้วางใจ	3.70	.54	มาก
ด้านความรู้ ความสามารถ	3.96	.58	มาก
ภาพรวม	4.02	.48	มาก

ผู้วิจัยได้วิเคราะห์ทักษะคิดที่มีต่อบุคลากรทางการศึกษาที่เป็นเพศที่สามจำแนกตามรายด้าน รายละเอียดแสดงดังตารางที่ 3 – 5

ตารางที่ 3 ค่าเฉลี่ยและส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน ทักษะคิดที่มีต่อบุคลากรทางการศึกษาที่เป็นเพศที่สามด้านบุคลิกภาพและการปฏิบัติตน

ด้านบุคลิกภาพและการปฏิบัติตน	ค่าเฉลี่ย	ส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน	การแปลความหมาย
1. ท่านคิดว่าครู/อาจารย์ที่เป็นเพศที่สามมีความมั่นคงทางอารมณ์	3.67	.73	มาก
2. ท่านคิดว่าครู/อาจารย์ที่เป็นเพศที่สามมีความสามารถปฏิบัติตนเป็นตัวอย่างที่ดี	4.26	.73	มาก
3. ครู/อาจารย์ที่เป็นเพศที่สามเป็นแบบอย่างที่ไม่ดีแก่สังคม	1.68	.95	น้อย
4. ครู/อาจารย์ที่เป็นเพศที่สามมักจะใช้อารมณ์มากกว่าเหตุผล	2.07	.94	น้อย
5. ครู/อาจารย์ที่เป็นเพศที่สามสร้างเสียงหัวเราะและความสุขให้กับคนรอบข้าง	4.30	.80	มาก
6. บุคคลที่เป็นเพศที่สามมีบุคลิกภาพไม่เหมาะสมกับการประกอบวิชาชีพครู	1.46	.84	น้อย
7. ครู/อาจารย์ที่เป็นเพศที่สามให้ความสนใจต่อผู้เรียนเท่าเทียมกันโดยไม่มีอคติกับผู้เรียน	3.84	.90	มาก
8. ครู/อาจารย์ที่เป็นเพศที่สามมีการรับและส่งข้อมูลข่าวสารผ่านทาง social media อย่างสร้างสรรค์	4.14	.71	มาก
9. ครู/อาจารย์ที่เป็นเพศที่สามให้ความสำคัญต่อกิจกรรมที่เป็นประโยชน์ต่อตนเองและสังคม	4.13	.73	มาก

จากตารางที่ 3 ทักษะคิดของนิสิตมหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒที่มีต่อบุคลากรทางการศึกษาที่เป็นเพศที่สาม พบว่าส่วนใหญ่แล้วทักษะคิดของนิสิตที่มีต่อบุคลิกภาพและการปฏิบัติตนของบุคลากรทางการศึกษาที่เป็นเพศที่สาม ที่เป็นข้อคำถามทางบวกอยู่ในระดับมาก โดยค่าเฉลี่ยที่สูงที่สุด คือ นิสิตคิดว่าครู/อาจารย์ที่เป็นเพศที่สามสร้างเสียงหัวเราะและความสุขให้กับคนรอบข้าง (mean = 4.30, SD = .80) รองลงมาคือ ครู/อาจารย์ที่เป็นเพศที่สามมีความสามารถปฏิบัติตนเป็นตัวอย่างที่ดี (mean = 4.26, SD = .73) ในขณะที่ข้อคำถามที่เป็นข้อความทางลบสะท้อนความคิดเห็นในระดับน้อย ได้แก่ บุคคลที่เป็นเพศที่สามมีบุคลิกภาพไม่เหมาะสมกับการประกอบวิชาชีพครู (mean = 1.46, SD = .84) ครู/อาจารย์ที่เป็นเพศที่สามเป็นแบบอย่างที่ไม่ดีแก่สังคม (mean = 1.68, SD = .95) และครู/อาจารย์ที่เป็นเพศที่สามมักจะใช้อารมณ์มากกว่าเหตุผล (mean = 2.07, SD = .94)

ตารางที่ 4 ค่าเฉลี่ยและส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน ทศนคติที่มีต่อบุคลากรทางการศึกษาที่เป็นเพศที่สามด้านการยอมรับการ
ความไว้วางใจ

ด้านการยอมรับการความไว้วางใจ	ค่าเฉลี่ย	ส่วนเบี่ยงเบน มาตรฐาน	การแปล ความหมาย
1. ท่านมีความไว้วางใจต่อครู/อาจารย์ที่เป็นเพศที่สาม	4.08	.80	มาก
2. ท่านคิดว่าครู/อาจารย์ที่เป็นเพศที่สามมีความเอาใจใส่ผู้อื่น	4.12	.72	มาก
3. เมื่อท่านมีปัญหาท่านเลือกที่จะปรึกษาครู/อาจารย์ที่เป็นเพศที่สามก่อน	3.19	.93	ปานกลาง
4. ท่านให้การยอมรับครู/อาจารย์ที่เป็นเพศที่สาม	4.55	.70	มากที่สุด
5. ครู/อาจารย์ที่เป็นเพศที่สามมีความเป็นกันเองกับนักเรียน	4.35	.68	มาก
6. ท่านคิดว่าครู/อาจารย์ที่เป็นเพศที่สามเป็นบุคคลที่ใช้เหตุผลในการตัดสินใจเรื่องต่างๆ	3.88	.77	มาก
7. ท่านคิดว่าครู/อาจารย์ที่เป็นเพศที่สามยอมรับและปฏิบัติตามมติของคนส่วนใหญ่แม้ว่าจะ ไม่เห็นด้วย	3.80	.87	มาก
8. ท่านคิดว่าครู/อาจารย์ที่เป็นเพศที่สามยอมรับความคิดเห็นของคนอื่นนั้นไม่จำเป็นต้อง เข้าใจเหตุผลที่เขาคิดไม่เหมือนผู้เรียนและไม่ควรบังคับให้คนอื่นคิดเหมือนผู้สอน	3.75	.84	มาก
9. ครู/อาจารย์ที่เป็นเพศที่สามจะทุ่มเทการทำงานที่ได้รับมอบหมายให้สำเร็จแม้จะ ยากลำบากเพียงใดก็ตาม	4.07	.72	มาก
10. ท่านสนใจติดตามข่าวสารเกี่ยวกับครู/อาจารย์ที่เป็นเพศที่สามที่มีความรู้ความสามารถ และเป็นแบบอย่างที่ดีทั้งในระดับมหาวิทยาลัย ชุมชน ประเทศ และระดับโลก	3.90	.90	มาก

จากตารางที่ 4 ทศนคติของนิสิตมหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒที่มีต่อบุคลากรทางการศึกษาที่เป็นเพศที่สาม ด้านการ
ยอมรับและความไว้วางใจ พบว่า นิสิตให้การยอมรับครู/อาจารย์ที่เป็นเพศที่สาม ในระดับมากที่สุด (mean = 4.55, SD = .70)
รองลงมา คือ ครู/อาจารย์ที่เป็นเพศที่สามมีความเอาใจใส่ผู้อื่น (mean = 4.35, SD = .68) และครู/อาจารย์ที่เป็นเพศที่สามมีความ
เป็นกันเองกับนักเรียน (mean = 4.12, SD = .72) ตามลำดับ มีเพียงข้อคำถามเดียวที่มีความคิดเห็นในระดับปานกลาง นั่นคือ เมื่อ
ท่านมีปัญหาท่านเลือกที่จะปรึกษาครู/อาจารย์ที่เป็นเพศที่สามก่อน (mean = 3.19, SD = .93)

ตารางที่ 5 ค่าเฉลี่ยและส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน ทศนคติที่มีต่อบุคลากรทางการศึกษาที่เป็นเพศที่สามด้านความรู้ -
ความสามารถ

ด้านความรู้ - ความสามารถ	ค่าเฉลี่ย	ส่วนเบี่ยงเบน มาตรฐาน	การแปล ความหมาย
1. ครู/อาจารย์ที่เป็นเพศที่สามมีความรู้ความสามารถตามสาขาวิชา	4.28	.67	มาก
2. ครู/อาจารย์ที่เป็นเพศที่สามมีความสามารถในการจัดการเรียนรู้สูงกว่าเพศอื่น	3.27	.84	มาก
3. ครู/อาจารย์ที่เป็นเพศที่สามมีความสามารถในการสื่อสารด้วยอวัจนภาษา	4.01	.71	มาก
4. ครู/อาจารย์ที่เป็นเพศที่สามมักมีความเชี่ยวชาญในเรื่องที่สนใจ	4.12	.71	มาก
5. ครู/อาจารย์ที่เป็นเพศที่สามมีความสามารถในการถ่ายทอดเนื้อหา	4.10	.73	มาก
6. ครู/อาจารย์ที่เป็นเพศที่สามมักแสวงหาความรู้ที่ทันสมัยมาใช้ในการจัดการเรียนรู้	4.07	.75	มาก
7. ครู/อาจารย์ที่เป็นเพศที่สามเป็นบุคคลที่สามารถปฏิบัติงานที่มีความซับซ้อนได้ เป็นอย่างดี	3.90	.78	มาก

จากตารางที่ 5 ทศนคติของนิสิตมหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒที่มีต่อบุคลากรทางการศึกษาที่เป็นเพศที่สาม ด้านความรู้ ความสามารถ พบว่าทุกข้อคำถามมีความคิดเห็นในระดับมาก โดยค่าเฉลี่ยความคิดเห็นที่สูงที่สุด คือ ครู/อาจารย์ที่เป็นเพศที่สามมีความรู้ความสามารถตามสาขาวิชา (mean = 4.28, SD = .67) รองลงมา คือ ครู/อาจารย์ที่เป็นเพศที่สามมักมีความเชี่ยวชาญในเรื่องที่สนใจ (mean = 4.12, SD = .71) และครู/อาจารย์ที่เป็นเพศที่สามมีความสามารถในการถ่ายทอดเนื้อหา (mean = 4.10, SD = .73) ตามลำดับ

นอกจากนี้ผู้วิจัยได้วิเคราะห์เปรียบเทียบทัศนคติของนิสิตที่มีต่อบุคลากรทางการศึกษาที่เป็นเพศที่สามจําแนกตามเพศและกลุ่มคณะ ผลปรากฏ ดังตารางที่ 6 และ 7

ตารางที่ 6 ผลการวิเคราะห์เปรียบเทียบค่าเฉลี่ยทัศนคติของนิสิตที่มีต่อบุคลากรทางการศึกษาที่เป็นเพศที่สามเมื่อเพศต่างกัน

ด้าน	แบ่งกลุ่ม	SS	df	MS	F	Sig.
ด้านบุคลิกภาพและการปฏิบัติตน	ระหว่างกลุ่ม	2.06	2	1.03		
	ภายในกลุ่ม	62.51	257	.24	4.24	.015
	รวม	64.57	259			
ด้านการยอมรับการความไว้วางใจ	ระหว่างกลุ่ม	2.82	2	1.41		
	ภายในกลุ่ม	72.80	257	.28	4.95	.008
	รวม	75.61	259			
ด้านความรู้ - ความสามารถ	ระหว่างกลุ่ม	3.55	2	1.77		
	ภายในกลุ่ม	82.95	257	.32	5.49	.005
	รวม	86.50	259			
ภาพรวม	ระหว่างกลุ่ม	2.73	2	1.37		
	ภายในกลุ่ม	58.01	257	.23	6.05	.003
	รวม	60.74	259			

จากตารางที่ 6 พบว่า นิสิตที่มีเพศต่างกันมีทัศนคติที่มีต่อบุคลากรทางการศึกษาที่เป็นเพศที่สามแตกต่างกันทั้งในภาพรวมและรายด้านอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05

ตารางที่ 7 ผลการเปรียบเทียบรายคู่ทัศนคติของนิสิตที่มีต่อบุคลากรทางการศึกษาที่เป็นเพศที่สามเมื่อเพศต่างกัน

ตัวแปร	รายคู่	ผลต่างของค่าเฉลี่ย	ความคลาดเคลื่อนมาตรฐาน	Sig.
ด้านบุคลิกภาพและการปฏิบัติตน	ชาย หญิง	-.14017*	.06587	.034
	ชาย เพศที่สาม	-.26765*	.10163	.009
	หญิง ชาย	.14017*	.06587	.034
	หญิง เพศที่สาม	-.12747	.09850	.197
	เพศที่สาม ชาย	.26765*	.10163	.009
	เพศที่สาม หญิง	.12747	.09850	.197
ด้านการยอมรับการความไว้วางใจ	ชาย หญิง	-.18488*	.07108	.010
	ชาย เพศที่สาม	-.28720*	.10967	.009

ตัวแปร	รายชื่อ	ผลต่างของ	ความคลาดเคลื่อน	Sig.		
	หญิง	ชาย	.18488*	.07108	.010	
		เพศที่สาม	-.10231	.10630	.337	
	เพศที่สาม	ชาย	.28720*	.10967	.009	
		หญิง	.10231	.10630	.337	
	ด้านความรู้ - ความสามารถ	ชาย	หญิง	-.15780*	.07588	.039
			เพศที่สาม	-.37087*	.11707	.002
หญิง		ชาย	.15780*	.07588	.039	
		เพศที่สาม	-.21307	.11347	.062	
เพศที่สาม		ชาย	.37087*	.11707	.002	
		หญิง	.21307	.11347	.062	
ภาพรวม	ชาย	หญิง	-.16095*	.06345	.012	
		เพศที่สาม	-.30857*	.09790	.002	
	หญิง	ชาย	.16095*	.06345	.012	
		เพศที่สาม	-.14762	.09489	.121	
	เพศที่สาม	ชาย	.30857*	.09790	.002	
		หญิง	.14762	.09489	.121	

จากตารางที่ 7 การเปรียบเทียบรายคู่ พบว่า ด้านความคิดเห็นด้านบุคลิกภาพและการปฏิบัติตัว ค่าเฉลี่ยทัศนคติของนิสิตเพศชายแตกต่างกับเพศหญิง และเพศชายแตกต่างจากเพศที่สาม อย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ 0.05 ด้านการยอมรับการความไว้วางใจค่าเฉลี่ยทัศนคติของนิสิตเพศชายแตกต่างกับเพศหญิง และเพศชายแตกต่างจากเพศที่สาม อย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ 0.05 ด้านความรู้ - ความสามารถ ค่าเฉลี่ยทัศนคติของนิสิตเพศชายแตกต่างกับเพศหญิง และเพศชายแตกต่างจากเพศที่สาม อย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ 0.05 และในภาพรวมค่าเฉลี่ยทัศนคติของเพศชายแตกต่างกับเพศหญิง และเพศชายแตกต่างกับกับเพศที่สาม อย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ 0.05

ตารางที่ 8 ผลการวิเคราะห์เปรียบเทียบค่าเฉลี่ยทัศนคติของนิสิตที่มีต่อบุคลากรทางการศึกษาที่เป็นเพศที่สามเมื่อกลุ่มคณะต่างกัน

ตัวแปร	แบ่งกลุ่ม	SS	df	MS	F	Sig.
ด้านบุคลิกภาพและการปฏิบัติตน	ระหว่างกลุ่ม	.265	2	.132	.529	.590
	ภายในกลุ่ม	64.307	257	.250		
	รวม	64.572	259			
ด้านการยอมรับการความไว้วางใจ	ระหว่างกลุ่ม	.005	2	.002	.008	.992
	ภายในกลุ่ม	75.609	257	.294		
	รวม	75.614	259			
ด้านความรู้ - ความสามารถ	ระหว่างกลุ่ม	.245	2	.123	.365	.695
	ภายในกลุ่ม	86.250	257	.336		
	รวม	86.495	259			

ตัวแปร	แบ่งกลุ่ม	SS	df	MS	F	Sig.
ภาพรวม	ระหว่างกลุ่ม	.106	2	.053		
	ภายในกลุ่ม	60.631	257	.236	.225	.799
	รวม	60.737	259			

จากตารางที่ 8 พบว่า การเปรียบเทียบค่าเฉลี่ยทัศนคติของนิสิตที่มีต่อบุคลากรทางการศึกษาที่เป็นเพศที่สามเมื่อกลุ่มคณะต่างกันั้น ไม่พบความแตกต่างระหว่างกลุ่มคณะทั้งภาพรวมและรายด้าน

สรุปและอภิปรายผลการวิจัย

จากการศึกษาทัศนคติของนิสิตมหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒที่มีต่อบุคลากรทางการศึกษาที่เป็นเพศที่สาม พบว่า ในภาพรวมนิสิตมหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒมีทัศนคติในระดับมาก ซึ่งสะท้อนถึงการยอมรับในบุคลากรทางการศึกษาที่เป็นเพศที่สาม ทั้งในด้านบุคลิกภาพและการปฏิบัติตน ด้านการยอมรับการความไว้วางใจ และด้านความรู้ – ความสามารถ ทั้งนี้ อาจเนื่องมาจากสังคมไทยเปิดกว้างยิ่งขึ้นในเรื่องของการเบี่ยงเบนทางเพศ เนื่องจากปัจจุบันเป็นยุคที่สังคมมีลักษณะพหุวัฒนธรรม สมาชิกของสังคมมีการปรับเปลี่ยนทัศนคติ รูปแบบการใช้ชีวิต และ มีการยอมรับในความเปลี่ยนแปลงรวมทั้งความแตกต่างของกลุ่มต่างๆ เพื่อให้อยู่ร่วมกันในสังคมได้อย่างสันติ พฤติกรรมบางอย่างที่เคยต้องปกปิดไว้เนื่องจากขัดต่อวัฒนธรรม ค่านิยม และความเชื่อเดิมๆ ก็ได้รับการเปิดเผย และยอมรับมากยิ่งขึ้น สิ่งหนึ่งที่ได้สังเกตเห็นได้ชัดคือการมีตัวตนในสังคมของกลุ่มบุคคลที่มีความหลากหลายทางเพศที่มีศัพท์ เรียกกันทั่วไปตั้งแต่ กะเทย สาวประเภทสอง คนรักเพศเดียวกัน เพศที่สาม คนข้ามเพศ เกย์ ทอม ดี เป็นต้น นอกจากนี้ยังมีผลการสำรวจทัศนคติเกี่ยวกับการยอมรับคนข้ามเพศ คือ ผู้ชายทำตัวเป็นผู้หญิง และผู้หญิงทำตัวเป็นชาย ไม่แตกต่างกัน แต่การยอมรับเพิ่มมากขึ้น ในการสำรวจครั้งที่ 2 คือในปี 2551 กลุ่มตัวอย่างเพียงร้อยละ 20 ที่ตอบว่า “ยอมรับได้” และสัดส่วนของผู้ที่ยอมรับ ได้เพิ่มขึ้นเป็น ร้อยละ 25 ในปี 2554 แต่การยอมรับคนข้ามเพศมีความแตกต่างกันในแต่ละช่วงวัย โดยกลุ่มที่มีอายุน้อยจะมีการยอมรับมากกว่ากลุ่มที่มีอายุมากกว่า คือ กลุ่ม Gen Y ที่ขณะสำรวจปี 2551 มีอายุ 15–28 ปี และ ปี 2554 มีอายุไม่เกิน 31 ปี มีการยอมรับมากที่สุด (1 ใน 3) รองลงมาคือ Gen X ซึ่งเป็นกลุ่มวัยทำงาน อายุระหว่าง 29–43 และ 32–46 ปี ในปี 2551 และ 2554 ตาลำดับ ส่วน Baby Boomer ซึ่งเป็นกลุ่มอายุที่จัดเป็นพวก “อนุรักษ์นิยม” อายุ 44–62 ในปี 2551 และ 47–65 ในปี 2554 มีการยอมรับบุคคลที่ทำตัวข้ามเพศร้อยละ 16 และเพิ่มเป็นร้อยละ 22 ในการสำรวจปี 2554 และกลุ่มอายุมากที่สุดมีการยอมรับน้อยที่สุด คือ กลุ่ม Silent Gen/ Greatest Gen มีการยอมรับผู้ที่ทำตัวข้ามเพศเพียงร้อยละ 10 ในปี 2551 และในการสำรวจในปี 2554 ร้อยละของ การยอมรับเพิ่มขึ้นเพียงเล็กน้อยเป็นร้อยละ 12 ในขณะที่กลุ่มผู้ที่มีอายุน้อยมีการยอมรับเพิ่มมากกว่าคือจากร้อยละ 33 เป็นร้อยละ 40 (พิมลพรรณ อิศรภักดี, 2558)

เมื่อพิจารณาผลการเปรียบเทียบทัศนคติของนิสิตมหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒที่มีต่อบุคลากรทางการศึกษาที่เป็นเพศที่สาม พบว่า นิสิตชายมีทัศนคติแตกต่างจากเพศหญิง และนิสิตชายมีทัศนคติแตกต่างจากเพศที่สาม ซึ่งค่าเฉลี่ยทัศนคติของเพศชาย นั้นต่ำกว่าเพศหญิงและเพศที่สาม ทั้งนี้ อาจเนื่องมาจากเพศชายอาจจะรู้สึกยังไม่ให้การยอมรับเท่าที่ควร เพราะสังคมไทยยังมีลักษณะของผู้ชายเป็นบุคคลที่เป็นผู้นำในทุกๆด้าน นอกจากนี้ พิมลพรรณ อิศรภักดี (2558) ยังได้สรุปอีกว่า ไม่สามารถปฏิเสธได้ว่ายังมีคนบางกลุ่มก็ยังรู้สึกและมองผู้มีความหลากหลายทางเพศนี้ ในแง่ลบ หรือยังไม่ยอมรับโดยสมบูรณ์ สังคมไทยเองยังคงมีปัญหาการกีดกัน ความรังเกียจอย่างไร้เหตุผล รวมถึง ความเชื่อผิดๆ และความไม่เข้าใจที่มีต่อการรักเพศเดียวกัน การข้ามเพศ และประเด็นเรื่องอัตลักษณ์ทางเพศอื่นๆ (Winter, 2011, หน้า 252–253 อ้างใน นรุตม์, ม.ป.ป.) การกีดกันผู้มีความหลากหลายทางเพศที่มีการวิพากษ์ วิจารณ์ในสังคมเรื่องหนึ่งคือ การออกกระเป๋ยไม่ให้ผู้ที่ไม่แปลงเพศ เกย์และหญิงรักหญิงเข้า

เรียนในสถาบันการศึกษา ที่ทำหน้าที่ผลิตบุคลากรทางการศึกษาเมื่อ พ.ศ. 2539–2540 แต่ข้อห้ามดังกล่าวก็ถูกยกเลิกไปแล้ว รวมทั้งการติตราผู้ที่มีลักษณะข้ามเพศเป็นการผิดเพศหรือผิดธรรมชาติ แต่การแสดงออกในสังคมของบุคคลทั่วไปที่ไม่ยอมรับความหลากหลายทางเพศ มักไม่มีการแสดงออก อย่างชัดเจน แม้ไม่มีการว่ากล่าว แต่อาจแสดงด้วยภาษากาย สายตาที่สื่อถึงการไม่ยอมรับ มองว่าเป็นกลุ่มที่มี ความแปลกแยก หรือมีการเรียกชื่อที่สื่อไปในทางลบ เช่น กะเทย ตืด เกย์ การปรากฏภาพของเกย์และกะเทย ที่ออกมาตามสื่อต่างๆ ทั้งหนังสือพิมพ์ ละครโทรทัศน์ ภาพยนตร์ ยังมีการแสดงภาพเชิงลบ เช่น เป็นตัวตลก แสดง กิริยาท่าทางในลักษณะคลั่งไคล้ในราคา หรือการเสนอข่าวที่แสดงว่าบุคคลเพศที่สามมีอารมณ์รุนแรง โหดเหี้ยม หรือ ขายบริการ เป็นภัยสังคมที่ไปหลอกลวง มอมยาเพื่อปลดทรัพย์คู่ขา เป็นต้น

สำหรับในสถาบันการศึกษา มุมมองที่มีต่อเพศทางเลือกยังพบว่า เพศทางเลือกเป็นสภาวะผิดปกติ จำต้องได้รับการแก้ไข และด้วยเหตุนี้ ทำให้เด็กนักเรียนที่เป็นเพศทางเลือกหลายต่อหลายคนจากประสบการณ์ที่ผ่านมา เลือกที่จะเข้าหาครูที่พวกเขาไว้วางใจโดยไม่จำเป็นต้องเป็นครูด้านเพศศึกษาที่สอนตามแบบเรียนที่พวกเขา มองว่าเป็นแบบเรียนที่มีปัญหามากกว่าตัวพวกเขาเองนั่นเองมากกว่า (นิธิ นิธิวีร์กุล, 2560) แม้ว่าภาพของบุคคลที่มีความหลากหลายทางเพศจะเห็นได้ทั่วไปทั้งในที่สาธารณะ สถานศึกษา ที่ทำงาน รวมทั้งปรากฏตัวในละครโทรทัศน์ ภาพยนตร์ หรือแวตวงสังคมของบุคคลชั้นนำ จนทำให้มีความเข้าใจว่าทัศนคติทั่วไป ของสังคมไทยที่มีต่อความหลากหลายทางเพศ คือ การยอมรับ แต่จากผลการวิเคราะห์ข้อมูลการสำรวจระดับประเทศ 2 โครงการครั้งนี้ พบว่า ตัวอย่างจากการสำรวจในทุกวันนี้มีเพียงส่วนน้อยที่ “ยอมรับได้” แต่ส่วนใหญ่ “ยอมรับไม่ได้” รวมทั้งมีประมาณ 1 ใน 5 ที่ตอบว่ารู้สึกเฉยๆ/ไม่มีความคิดเห็นกับบุคคลที่มีความหลากหลายทางเพศ จึงอาจกล่าวได้ว่าสังคมไทยมีทัศนคติต่อความหลากหลายทางเพศแบบที่นักวิชาการต่างประเทศวิเคราะห์ว่ามีลักษณะ “ทนได้ แต่ยอมรับไม่ได้” (Jackson & Cook, 1999)

กฤตยา อาชวนิจกุล (2554) วิเคราะห์ว่าบริบทที่ส่งผลให้เกิดความเปลี่ยนแปลงเรื่องเพศวิถีในสังคมไทย น่าจะมาจาก การเปลี่ยนแปลง 3 ด้าน คือ (1) เสรีภาพทางการเมืองนำมาสู่เสรีภาพเพศวิถี คนหนุ่มสาวในมหาวิทยาลัย และในระดับโรงเรียนต่างออกมาทำกิจกรรมสาธารณะเพื่อผู้อื่น การเรียนรู้เรื่องเรื่องสิทธิและเสรีภาพในการแสดง ความคิดเห็นในเรื่องต่างๆ กระจายไป อย่างรวดเร็ว (2) การระบาดของเอชไอวี/เอดส์และการเติบโตของภาค ประชาสังคม (ประมาณหลัง พ.ศ. 2530) มีการขับเคลื่อนเรื่องเพศวิถี เริ่มจากงานเอดส์และเกิดการปรากฏตัวของ เกย์และกะเทยที่ทำงานด้านเอดส์ รวมถึงการเกิดขององค์กรที่ทำงานด้านสิทธิของคนรักเพศเดียวกัน (3) การเติบโต ของการสื่อสารสนเทศตั้งแต่ประมาณปี พ.ศ. 2540 เป็นต้นมา เป็นการเปิดพื้นที่ใหม่ในการเรียนรู้เรื่องเพศ บุคคล สามารถที่จะเรียนรู้ เลือกที่จะเข้าถึงเรื่องเพศแบบใดก็ได้ ซึ่งกฤตยา อาชวนิจกุล (2554) สันนิษฐานว่าคนที่เติบโต มากับสังคมไซเบอร์นี้ น่าจะมีวิถีทางเพศแตกต่างไปจากคนรุ่นก่อนหน้า นี้ อย่างชัดเจน

นอกจากนี้ เป็นที่สังเกตว่าปัจจุบันนี้มีพื้นที่ที่ผู้มีความหลากหลายทางเพศได้แสดงตัวตนมากขึ้นในสื่อเฉพาะ เช่น นิตยสารของกลุ่มผู้มีความหลากหลายทางเพศ การจัดกิจกรรมรณรงค์สร้างความเข้าใจขององค์กรต่างๆ รวมทั้งสื่อสาธารณะได้มีการนำเสนอภาพและข่าวเกี่ยวกับการแต่งงานของคู่รักเพศเดียวกันทั้งชายรักชายและ หญิงรักหญิง ทั้งที่เป็นประชาชนทั่วไปและในกลุ่มผู้มีชื่อเสียง เช่น ดารา นักแสดง นักกีฬาทีมชาติ ในหนังสือพิมพ์ และโทรทัศน์อย่างครึกโครม แสดงภาพของการจัดการแต่งงานตามประเพณีทุกขั้นตอนพร้อมทั้งสินสอดทองหมั้น จำนวนมาก ท่ามกลางความยินดีของญาติพี่น้องของทั้งสองฝ่าย ข่าวสารลักษณะนี้ย่อมเป็นการตอกย้ำให้เห็น ว่าการแต่งงานของบุคคลเพศเดียวกันเกิดขึ้นได้ และได้รับการยอมรับในสังคมอย่างแพร่หลายมากขึ้น

เอกสารอ้างอิง

- กฤตยา อาชวนิจกุล. (2554). เพศวิถีที่กำลังเปลี่ยนแปลงไปในสังคมไทย. ใน สุรีย์พร พันพืง และมาลี สันภูวรรณ (บรรณาธิการ). ประชากรและสังคม 2554: จุดเปลี่ยนประชากร จุดเปลี่ยนสังคมไทย (หน้า 43–66). นครปฐม: สถาบันวิจัยประชากรและสังคม มหาวิทยาลัยมหิดล
- กั้วพ พงแก้ว (2558,30 พฤศจิกายน). การศึกษาเพศวิถี อัตราลักษณะทางเพศสถานะและการแสดงออกอัตลักษณ์ทางเพศในสื่อ. Huso News. ฉบับที่ 210/2558
- นรุตม์ ศุภวรรธนะกุล. (ม.ป.ป.). ในแดนสวรรค์ของ “เพศที่สาม”. สืบค้นเมื่อ 15 มีนาคม 2558, จาก <http://midnightuniv.org/> ในแดนสวรรค์ของ–เพศที่สาม
- นฤพล ดำรงวิเศษ. (2557). วิพากษ์ “ความเป็นหญิง” ของหญิงในร่างชาย.
- นิธิ นิธิวีรกุล, 2560. เพศทางเลือกในสถานศึกษา: เรายอมรับจริงหรือเปล่า. บทบรรณาธิการ. ออนไลน์. https://waymagazine.org/lgbtq_sex_school/
- พิมลพรรณ อิศรภักดี, 2558. ต่างวัยต่างทัศนะต่อความหลากหลายทางเพศในสังคมไทย. เอกสารประกอบการประชุมวิชาการระดับชาติ ครั้งที่ 11 “ประชากรและสังคม 2558” หน้า 45 – 63
- ภัทรภรณ์ จิ่งเลิศศิริ, 2558 ออนไลน์ http://www.prachachat.net/news_detail.php?newsid=1409816785 ค้นเมื่อวันที่ 23 ธันวาคม 2561
- ศรีลักษณ์ เป็ยงอุตร. (2550). สิทธิมนุษยชนกับบุคคลเพศที่สาม. ออนไลน์ <http://www.humanrightscenter.go.th>.
- ศูนย์สำรวจความคิดเห็นนิด้าโพล สถาบันบัณฑิตพัฒนบริหารศาสตร์ (2560) สังคมไทยคิดอย่างไรกับเพศที่สาม. ออนไลน์ <http://nidapoll.nida.ac.th/index.php?op=polls-detail&id=317> ออนไลน์ http://www.sac.or.th/main/content_detail.php?content_id=782.
- Jackson, P. A., & Cook, N.M. (1999). Genders & sexualities in modern Thailand. Chiang Mai: Silkworm Books
- Ünaldi, S. (2011). Back In the Spotlight - The Cinematic Regime of Representation of Kathoey and Gay Men In Thailand. In P. A. Jackson (Ed.), Queer Bangkok - 21st Century Markets, Media, and Rights. (pp. 59-80). Hong Kong: Hong Kong University Press.